

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงพระราชทาน แก่ครูอาวุโส ประจำปี 2522 ณ วันอังคารที่ 24 ตุลาคม 2523 ความตอนหนึ่งปรากฏดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2540 : ปกใน)

... ครูที่แท้นั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี ก็ต้องหมั่นขยันและอดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเพื่อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้นและอดทน ต้องรักษา วินัย สำนวณระวังความประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ตั้งงาม ต้องปลื้มใจจากความสะอาดสบาย และความสนุกรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่ เกียรติภูมิของตนต้องตั้งใจให้มั่นคงแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรม ปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น ทั้งด้านวิชาการ และความฉลาดรอบรู้ในเหตุ และผล เมื่อครูที่ดีที่เป็นดังนี้ จึงกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า การทำหน้าที่ครูก็คือ การสร้างบารมีที่แท้นั่นเอง และการบำเพ็ญบารมีหรือเพิ่มพูนความดีนั้น ย่อม บำรุงจิตใจให้เจริญมั่นคงขึ้นและขัดเกลาให้ประณีตสะอาดหมดจด ...

จากพระราชดำรัสดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้จะเป็นครูที่แท้ตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีทำแต่ความดี เป็นผู้ที่มีจิตใจสูง ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความหนักแน่นไม่หวั่นไหวต่ออบายมุขทั้งปวง แนวพระราชดำรัส ดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงคุณประโยชน์ของความเป็นครูที่ดีว่า มีส่วนช่วยยกระดับ จิตใจของครูให้สูงส่งขึ้น เป็นการสร้างบารมีที่แท้จริง

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบ และเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเมือง การเปลี่ยนแปลงสังคมโลกก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิต ของคนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ สิ่งแรกที่จะต้องคำนึงถึงคือ คนถือว่ามีค่าที่สุด ที่ต้องได้รับการพัฒนา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการพัฒนาจึงมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้เป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันดำเนิน

การอย่างจริงจังและต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (บัญชา ธรรมไชย. 2541 : 49) ผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในกระบวนการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไปก็คือ “ครู” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่เป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีการติดต่อสื่อสารถึงกันโดยรวดเร็วและมีความเกี่ยวข้องกับกันหมดนั้น ทำให้แต่ละประเทศมีการแข่งขันกันสูงทั้งในด้านการค้าเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม เพื่อความอยู่รอดในสังคมโลก ชาติบ้านเมืองจึงต้องการคนที่มีคุณภาพมาเป็นกำลังในการพัฒนา ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในชีวิตของคน เพราะคนทุกคนต้องมีครู แต่ทั้งนี้ครูไม่ใช่เป็นเพียงผู้สอนหรือผู้บอกวิชา เพื่อหาเลี้ยงชีพเท่านั้น ครูที่แท้จริงต้องทำหน้าที่ชี้ถูกผิด อบรมสั่งสอนคุณธรรม เพื่อการยกระดับจิตวิญญาณของมนุษย์ ให้สูงสุดยิ่งกว่าสัตว์เครื่องนาคด้วย เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นคนโดยสมบูรณ์ จนอาจกล่าวได้ว่า ครู คือ ผู้กำหนดอนาคตของสังคม และในส่วนของสังคมเองก็ตั้งความคาดหวังไว้กับครูสูง โดยหวังว่ามาตรฐานความประพฤติของครูจะต้องเป็นคนดี มีคุณธรรมและหวังว่าจะได้ครูที่ดีมาอบรม ปลูกบทรูปลักษณ์ของตนให้เป็นคนดี จึงมอบความไว้วางใจและหน้าที่ดังกล่าวนี้ไว้กับผู้ที่เป็นครู งานของครูจึงเป็นงานที่ยากยิ่ง เพราะครูทำงานกับสิ่งที่ซับซ้อนที่สุดคือ คน และการสอนเป็นศิลปะที่ยากที่สุดในกระบวนการศิลปะทั้งหมด งานของครูจะประสบความสำเร็จ เมื่อสามารถทำให้บุคคลได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ ในขณะที่ต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนและสังคม การที่ครูจะต้องทำหน้าที่ได้โดยสมบูรณ์ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และมีความเพียบพร้อมทางด้านคุณธรรมความประพฤติ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2540 : 9-10)

ในสภาพปัจจุบัน คุณธรรมของบุคคลในสังคมมีลักษณะที่เสื่อมลงไปบ้าง และควรจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างทันที่ ซึ่งเป็นเช่นนี้ก็เพราะสภาพจิตใจของคนในสมัยปัจจุบัน กำลังถูกคุกคามด้วยความเจริญทางวัตถุธรรมมากขึ้นตามลำดับ ขณะเดียวกับที่คุณธรรมก็ลดน้อยลงไปจากจิตใจในลักษณะตรงข้าม ทำให้เกิดปัญหาทางด้านคุณธรรมนานัปการ เป็นต้นว่า ความรู้สึก เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวคนเป็นใหญ่ การกอบโกยผลตอบแทนมากมายเกินสมควร ความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย และความเสื่อมทรามทางด้านศีลธรรมจริยธรรมทุกด้าน ลักษณะดังกล่าวเป็นมหันตภัย อันใหญ่หลวงต่อความเจริญรุ่งเรือง ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีงามของสังคมไทย (กัลยา ศรีปาน. 2542 : 1) ในส่วนของวงการศึกษานั้น จากภาพลักษณะของครูที่เปิดเผยออกมา ทางสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์ที่ผ่านมา

ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่ออาชีพครูไม่น้อย ครูในโรงเรียนในทุกระดับประพฤตินคนผิด คุณธรรมจริยธรรมอยู่หลายประการ ครูบางคนไม่สามารถทำตนให้เป็นแบบอย่างในสังคมได้ ครูถูกกล่าวหาว่ามีอาชีพพรอง ขาขประกัน ขาขของผอนส่ง เป็นเจ้ามือแชร์ (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2540 : 10) ครูร่วมแก๊งค้ากามข้ามชาติ ครูค้ายาบ้า ครูข่มขืนลูกศิษย์ เล่นการพนัน ประพฤติชั่ว และกระทำผิดทางวินัย และอื่น ๆ อีกมากมาย นั้นไม่ได้หมายความว่า สังคมหรือสื่อมวลชน ลำเอียง เพราะบุคคลที่ประกอบอาชีพรับราชการอื่นอีกมากมายที่มีพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน แต่นั่นเป็นเพราะสังคมได้ตั้งความหวังเอาไว้สูงสำหรับบุคคลที่เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ (สมบุรณ์ วรวงษ์. 2540 : 3) ครูจึงควรมีคุณธรรมและจริยธรรมในขั้นพื้นฐานที่ผู้เป็นครูต้องมี ทุกคน อันอาจถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะเฉพาะของผู้มีวิชาชีพครู คือ พรหมวิหาร 4 ซึ่ง ประกอบด้วยธรรม 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งคุณธรรมทั้ง 4 ประการนี้จำเป็นต้องมีประจำอยู่ในจิตใจของผู้ที่เป็นครูซึ่งจะสร้างความสุข ความปลอดภัย ให้กับศิษย์เป็นที่รักและที่พึ่งของศิษย์และเป็นครูที่อยู่ในดวงใจของศิษย์ได้ (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครู. 2540 : 14)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 จำนวน 164 โรงเรียน มีข้าราชการครูในสังกัด จำนวน 1,721 คน สำนักงานเขตการศึกษามี นโยบายในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ แม้ว่า เขตพื้นที่การศึกษาจะได้มีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรในทุก ๆ ด้าน แต่ก็ยังมีเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหลายประการ โดยเฉพาะในประเด็น พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูยังพบว่า ครูละเลยต่อหน้าที่ ประพฤติปฏิบัติตนไป ในทางที่สร้างความเสื่อมเสีย ดังจะเห็นได้จากหนังสือที่ ศธ 04171/3221 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2548 แจ้งว่า มีข้าราชการครูถูกร้องเรียน จำนวน 18 ราย ผู้บริหาร จำนวน 5 ราย ส่วนประเด็นร้องเรียนจะเป็นกรณีเกี่ยวกับ ความไม่ชอบธรรมในการปฏิบัติงาน การละทิ้ง หน้าที่ รวมทั้งการประพฤตินไม่เหมาะสมกับบทบาทและตำแหน่งหน้าที่การงาน ดังนั้น จึงเป็นภาระของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทุกคนในอันที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูให้สูงขึ้น สมดังความคาดหวังของ สังคม โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอน โดยผู้บริหารมีบทบาทในการบังคับบัญชาให้ครูผู้สอนทำหน้าที่และประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน จึงมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ครูมีคุณธรรมจริยธรรมตามที่สังคม

คาดหวัง ส่งครูในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติ ย่อมต้องรู้ว่า ควรประพฤติปฏิบัติตนเช่นไร การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูให้มีประสิทธิภาพนั้น จึงควรศึกษาข้อมูลจากประชากรที่เกี่ยวข้องทั้งสองกลุ่ม คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน นอกจากนี้ความแตกต่างของขนาดโรงเรียนที่ครูปฏิบัติงานอยู่ อาจจะมีผลต่อระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู เนื่องจากการจำแนกขนาดของโรงเรียนยึดตามจำนวนนักเรียน ดังนั้นขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน ย่อมส่งผลถึงรูปแบบการบริหารจัดการ ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน ภาระความรับผิดชอบ สภาพแวดล้อมในการทำงาน สภาพแวดล้อมทางสังคม งบประมาณ และปัจจัยอื่น มีความแตกต่างกันน่าจะส่งผลต่อแนวคิด พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกัน การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะทำให้ทราบแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของครูได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาอย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครู ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีความสนใจ และต้องการที่จะให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สามารถสนองตอบต่อนโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูใน 4 ประเด็น คือ พฤติกรรมคุณธรรมต่อศิษย์ พฤติกรรมคุณธรรมต่อตนเอง พฤติกรรมคุณธรรมต่อวิชาชีพ และพฤติกรรมคุณธรรมต่อสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 และเกณฑ์การประเมินครุต้นแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มาเป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัย โดยใช้สถานภาพของครู และขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรในการศึกษา ผลจากการศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณธรรมสำหรับครูผู้สอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 แตกต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูแตกต่างกัน

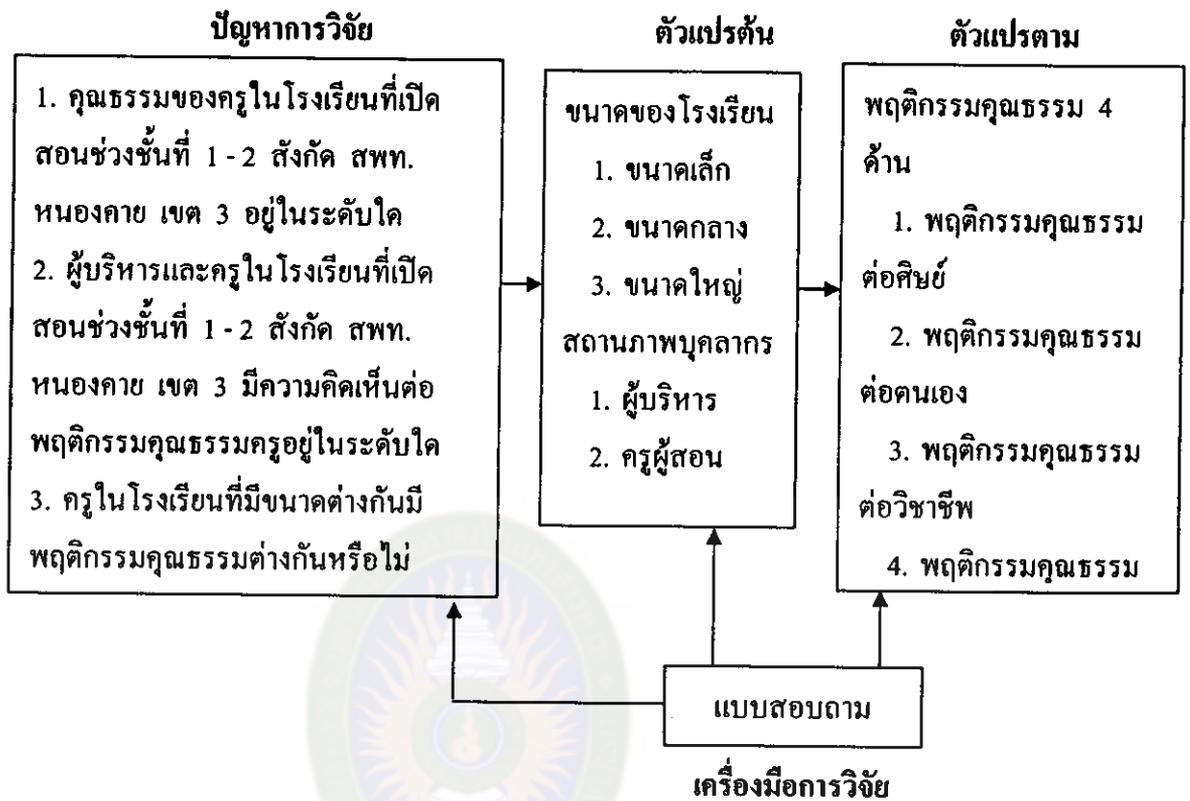
กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู โดยนำแนวคิดจาก จรรยาบรรณครู 9 ประการของคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2540 : 21) มาตรฐานวิชาชีพครู 11 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2539 : 1) และ เกณฑ์การคัดเลือกครูต้นแบบ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 8-12) มาเป็นกรอบกำหนดเป็นตัวแปรที่ต้องการศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูใน 4 ด้าน คือ

1. พฤติกรรมคุณธรรมที่มีต่อศิษย์
2. พฤติกรรมคุณธรรมต่อตนเอง
3. พฤติกรรมคุณธรรมต่อวิชาชีพ
4. พฤติกรรมคุณธรรมต่อสังคม

จึงแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งมีประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่จะศึกษา ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,763 คน จาก 159 โรงเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3, 2548 : เอกสารอัดสำเนา)

1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 โรงเรียน จำแนกเป็น

1.1.1 ผู้บริหาร 50 คน

1.1.2 ครูผู้สอน 231 คน

- 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 66 โรงเรียน จำแนกเป็น
- 1.2.1 ผู้บริหาร 66 คน
- 1.2.2 ครูผู้สอน 559 คน
- 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 43 โรงเรียนจำแนกเป็น
- 1.3.1 ผู้บริหาร 43 คน
- 1.3.2 ครูผู้สอน 814 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejsie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 44) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 138 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนจำนวน 459 คน จำแนกได้ดังนี้

- 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 44 โรงเรียน จำแนกเป็น
- 2.1.1 ผู้บริหาร 44 คน
- 2.1.2 ครูผู้สอน 46 คน
- 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 56 โรงเรียน จำแนกเป็น
- 2.2.1 ผู้บริหาร 56 คน
- 2.2.2 ครูผู้สอน 112 คน
- 2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 38 โรงเรียนจำแนกเป็น
- 2.3.1 ผู้บริหาร 38 คน
- 2.3.2 ครูผู้สอน 163 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพและขนาดของโรงเรียน แบ่งได้ดังนี้
- 3.1.1 สถานภาพ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
- 1) ผู้บริหาร
  - 2) ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูใน 4 ด้าน คือ

- 3.2.1 พฤติกรรมคุณธรรมที่มีต่อศิษย์
- 3.2.2 พฤติกรรมคุณธรรมต่อตนเอง
- 3.2.3 พฤติกรรมคุณธรรมต่อวิชาชีพ
- 3.2.4 พฤติกรรมคุณธรรมต่อสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คุณธรรม** หมายถึง คุณงามความดีของแต่ละบุคคลที่กระทำด้วยจิตสำนึกภายใน และแสดงออกภายนอกในการปฏิบัติ โดยผ่านประสบการณ์จากการได้สัมผัส ซึ่งแสดงออกจากการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่ประ โยชน์ต่อตนเองผู้อื่น และสังคม

2. **จริยธรรม** หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความนึกคิด ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความประพฤติตนในสิ่งที่ควรปฏิบัติ สิ่งที่ดีงาม เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับชมชอบ หรือ ยอมรับของสังคม เพื่อความสันติสุขแห่งตนเอง และความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวม

3. **พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู** หมายถึง ความประพฤติดีของครูที่ กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยได้ยึดถือจนเป็นความเคยชิน อันเป็นคุณลักษณะหรือ พฤติกรรมที่ดีงามเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามของตนเอง ผู้อื่น และสังคม ประกอบด้วยพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของครู 4 ด้าน ได้แก่

3.1 **พฤติกรรมคุณธรรมที่มีต่อศิษย์** หมายถึง พฤติกรรมของครูที่สร้างความ เป็นมิตร เป็นที่พึ่งพาและไว้วางใจของศิษย์ สั่งสอน อบรม ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3.2 **พฤติกรรมคุณธรรมต่อตนเอง** หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม มีกริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย มีนิสัย ที่ดีในการประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน สามัคคี มีวินัย

3.3 พหุติกรรมคุณธรรมต่อวิชาชีพ หมายถึง พหุติกรรมที่แสดงออกถึงความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู เชื่อมั่น ซึ่นชม ภูมิใจในความเป็นครู มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ บุคลิกภาพ ทัศนคติให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ ด้วยการใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี

3.4 พหุติกรรมคุณธรรมต่อสังคม หมายถึง พหุติกรรมในการให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ การให้ความร่วมมือ แนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือแก่ชุมชนตามโอกาสอันเหมาะสม

4. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

5. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

6. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหารในกรณีตำแหน่งว่าง ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่เปิดสอนช่วงชั้น ที่ 1-2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อเสนอเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับครู ในการปรับปรุง พัฒนาตนเองให้เป็นครูที่พร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม และเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 ให้เป็นครูที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม เป็นครูดีที่จะพัฒนาการศึกษาไทยให้ก้าวหน้าสืบไป